

Világosság

283 49

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1950. január 1, vasárnap.

ARA 4 LEJ.

VII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

Óriási lelkesedéssel megszavazta a Nagy Nemzetgyűlés a RNK 1950. évi állami tervét

Befejeződött a Nagy Nemzetgyűlés V. rendes ülészsaka

Hazánk dolgozó tömegei élénk érdeklődéssel kísérik az államhatalom legfelsőbb szervének, a Nagy Nemzetgyűlés V. rendes ülészsakának munkálatait. A december 28-án megkezdődött V. rendes ülészsakon is országunk politikai, gazdasági és társadalmi fejlődését előmozdító törvényeket hoztak, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy egy lépéssel előbbre jussunk a szocializmus építésének útján, hogy emelkedjék a dolgozó életszínvonala és tovább javuljanak életkörülményeik.

Ez a jelenlegi ülészsak a második rendes ülészsak ebben az évben. Az előző, IV. ülészsak, július 5-12-ike között Petrescu Dumitru, a RMP Központi Vezetőségének póttagja elnökléssel megszavazta az új földadótörvényt, törvénybeiktatta a RNK és a Lengyel Köztársaság között megkötött barátsági-, együttműködési- és kölcsönös segélynyújtási egyezményt és jóváhagyta a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa által a két ülészsak között időben hozott rendeltetvényeket.

A december 28-án, szerda délután reggel 9 óra 40 perckor ünnepélyes külsőségek között megnyitott V. rendes ülészsak első ülésén, — mint már megírtuk — megválasztották a Házelnökséget, a különböző bizottságokat, majd Miron Constantinescu, az Állami Tervgazdálkodási Tanács elnöke, a RMP Központi Vezetősége és a RNK minisztertanácsa megbízásából benyújtotta a RNK 1950. Állami Tervéről szóló törvénytervezetet és rendkívüli sürgősséget kért

annak tárgyalására. Ezután Stelian Nitulescu igazságügyi miniszter benyújtotta a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa által 1949. július 12. és december 28-ika között — a két ülészsak közötti időszakban — hozott rendeltetvények jóváhagyásáról szóló törvénytervezetet.

A december 28-án, szerda délután fél 6 órakor Draghici Alexandru, a RMP Központi Vezetősége tagjának elnökléssel megnyitott ülésen Marosi György elvtárs, előadó, felolvasta a gazdasági-pénzügyi bizottságnak a RNK 1950. évi Állami Tervéről szóló törvénytervezet elfogadásáról tett jelentését és ezzel megkezdődött a törvénytervezet általános vitája.

A RNK 1950. évi állami tervéről szóló törvényjavaslat általános vitáját Miron Constantinescu, az Állami Tervgazdálkodási Tanács elnöke hatalmas beszéddel nyitotta meg. Beszédében Miron Constantinescu részletesen beszámolt az 1949. évi Állami Terv teljesítéséről és ismertette a RNK 1950. évi állami tervét. Részletes, alaposan dokumentált előadását a Nagy Nemzetgyűlés tagjai élénk érdeklődéssel hallgatták végig.

Az általános vita során felszólt Hagiu Dumitru bányász, nemzetgyűlési képviselő és Ionita G. Ioan dolgozó földműves, nemzetgyűlési képviselő, akik rámutattak a RNK 1950. évi Állami Tervének fontosságára és kijelentették, hogy lelkesen megszavazzák azt.

ván, Moraru Stelian, Suder Wilhelm és Apostol Gheorghe, az OSZT elnöke, nemzetgyűlési képviselők szólaftak fel, akik rámutattak a terv fontosságára nemzetgazdaságunk életében és kijelentették, hogy örömmel és lelkesedéssel szavazzák meg a törvénytervezetet.

Az általános vita befejezése után Marosi György előadó felolvasta a RNK 1950. évi állami tervét, amelyet fejezetenként és szakaszonként megszavaztak. A szakaszonkénti szavazás után következett a törvénytervezet általánosságban való megszavazása, amelynek eredményeként a RNK 1950. évi Állami Terve 376 szavazattal 2 ellenében törvényerőre emelkedett.

A RNK 1950. évi Állami Tervének megszavazását a Nagy Nemzetgyűlés lelkes tapssal és kitörő lelkesedéssel fogadta. Az ülés délután háromnegyed 3 órakor befejeződött.

A december 30-án, péntek reggel 9 órakor kezdődő, Gál Márton nemzetgyűlési képviselő, a Ház elnöke elnökléte alatt megnyitott ülésen 368 szavazattal 2 ellenében elfogadták a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa által a legutolsó ülészsak óta hozott rendeltetvényeket.

A Házelnökséget időközben átvevő Draghici Alexandru, a RMP Központi Vezetőségének tagja, nemzetgyűlési képviselő, szót adott C. I. Parhon dr. egyetemi tanárnak, az Elnöki Tanács elnökének, aki lélekemelő beszédben emlékezett meg a Román Népköztársaság má-

sodik évfordulójáról. Beszédében hangsúlyozta, hogy eddigi sikereinket elsősorban a Szovjet Hadsereg felszabadításának, a Szovjetunió állandó és hathatós támogatásának és a Szovjetunió népei bölcs vezetőjének, hazánk nagy barátjának, Sztálin elvtársnak köszönhetjük. A Román Munkáspárt vezetésével és irányításával a dolgozó tömegek erőfeszítései győzelemre vitték első Állami Tervünket, amely egy lépéssel közelebb vitt a szocializmus építésének útján.

Parhon dr. beszédének befejező részében az ország dolgozó tömegeinek nevében szilárd meggyőződését fejezte ki, hogy abban a harcban, amelyet a szocializmus építésért folytatunk hazánkban az elkövetkező 1950. év az újabb sikerek, az újabb győzelmek esztendeje lesz, amely közelebb visz a szocializmus felépítéséhez.

Parhon dr. beszédét többször szakította meg a Nagy Nemzetgyűlés tagjainak lelkes éljézése, a Szovjetuniót és bölcs vezetőjét, a nagy Sztálint lelkesen éltető tapsvihara.

Ezután Draghici Alexandru Nagy Nemzetgyűlés ezévi ülészsakának elnöke rövid beszédben kiemelte az ülészsak rövid, de termékeny munkáját, ezzel a Nagy Nemzetgyűlés rendes ülészsakát befejezték nek minősítette.

Ezzel a Nagy Nemzetgyűlés V. rendes ülészsaka december 30-án, pénteken délelőtt háromnegyed 12 órakor véget ért.

A Nagy Nemzetgyűlés ünnepeli a Népköztársaság évfordulóját

BUKAREST. — A Nagy Nemzetgyűlés ezévi második rendes ülészsaka december 29-én, csütörtökön reggel 9 órakor

Sárbu Maria nemzetgyűlési képviselő, a Ház elnöke elnökléte alatt megnyitott ülésen folytatta az 1950. évi állami

tervről szóló törvényjavaslat általános vitáját.

A csütörtök reggeli ülésen az 1950. évi állami terv általános vitája során elsőnek Călinescu Gheorghe író szólaft fel, aki rámutatott az értelmiségiek hozzájárulására az 1949. évi állami terv teljesítéséhez, majd Csikó Nándor (MNSz) nemzetgyűlési képviselő, az Ifjúság- és Szövetség nevében Florescu Gheorghe, majd Bontea Stefan, Gaina Gheorghe, Sanda Spiridon, Felmann Bercu, Dan Ist-

Lelkes hangulatban ünnepelték Kolozsvár dolgozói Népköztársaságunk második évfordulóját

Az ország dolgozói december 30-án, a Román Népköztársaság kikiáltásának második évfordulóját ünnepelték. A visszaemlékezés az elmúlt két év eredményeire örömmel és lelkesedéssel töltötte el a dolgozókat, de ugyanakkor új távlatokat is nyitott számukra. Ebben a hangulatban készülöttek és ünnepelték Kolozsvár dolgozói is a nagy napot. Az előkészületek során munkaversenyeket szerveztek december 30. tiszteletére. Az üzemek és vállalatok, a dolgozók munkahelyei ünnepi díszbe öltöztek. A jelszavak a dolgozók hazáját, a Román Népköztársaságot és vezető erejét, a Román Munkáspárt élítették. Az üzemek munkavivői csoportjai díszelőadásokra készültek.

A nagy nap előestéjén városzerte plenáris ülések keretében emlékeztek meg a dolgozók a Népköztársaság kikiáltásának nagyszerű pillanatáról. Lelkes hangulatban tették hitet a Népköztársaság vezető ereje, a Román Munkáspárt mellett, akinek a dolgozók nemzetre való tekintet nélkül köszönhetik, hogy a közös és szabad hazában a szocializmust építik.

Számtalan üzem dolgozói normadöntésre készültek a nagy nap tiszteletére. Az eredmények közül keveset ismerünk, de mint kiemelkedő példát, meg kell említenünk a „Herbák János”-üzemek dolgozói közül Albert Máriát, a szabászati osztály dolgozóját, aki december 29-én már 1950-re termelt. Ki kell említenünk Deák Ilona dolgozó teljesítményét is, aki 147 százalékkal szárnyalta túl a normáját. Büszkeséggel em-

lékezünk meg a CFR ifjakról is, akik az ünnep tiszteletére 30 százalékos normadöntésre vállalkoztak.

December 30. tiszteletére valamennyi köz- és magánépület zászlódszobe öltözött. A kirakatok, székházak, középületek ablakaiból a Népköztársaságunk vezetőinek arcképeit láttuk, élén a Román Munkáspárt vezetőivel. Péntek délután a gyárak és üzemek zenekarai tiszteletet adtak az ünneplő kolozsvári dolgozók szórakoztatására. A Szabadság-téren, a Román Munkáspárt székháza előtt hatalmas tömeg lelkesen tüntetett a Népköztársaság mellett, majd a zene pattogó ütemére táncra perdültek. Hasonló meleg és barátságos hangulat fogadta a Malinovszki-, Mihály Vitéz-tereken, az Irisz- és a Monostor-telepeken játszó zenekarok szórakoztató darabjait is.

December 29-én este a városi ideiglenes bizottság ünnepi előadás keretében emlékezett meg a kétéves évforduló jelentőségéről. December 30-án délután pedig valamennyi városnegyedben működő „Népi Athenaeum” műsoros délutánt rendezett. A zsúfolásig megtelt termekben a dolgozók hitet tettek, hogy a Román Munkáspártot követve, erősítik és megvédik minden belső és külső ellenséggel szemben a dolgozók közös hazáját, a román Népköztársaságot.

Este az Állami Színházak díszelőadásokat rendeztek, amelyek megnyitója keretében a szónokok a nagy nap jelentőségét ismertették.

Átadták a forgalomnak a szálva-vísi új vasútvonalat

MÁRAMAROSSZIGET. — Ünneplés keretében között, december 2-én, szerdán délelőtt átadták a forgalomnak az új szálva-vísi vasútvonalat, amely összeköti Máramarost az ország többi részével.

Az ünnepségen résztvettek Luca László, a RMP Központi Vezetőségének titkára, miniszterelnök-helyettes, pénzügyminiszter, Niculi Ion, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának elnöke, Borila Petre altábornagy, helyettes nemzetvédelmi miniszter, Salajan Leonte, építésügyi miniszter, Florescu Gheorghe, az IMSZ Központi Vezetőségének titkára, Alera Augustin, az államvasutak helyettes minisztere, a RMP Központi Vezetőségének tagja, Mujic Mihai, az OSZT Végrehajtó Bizottságának tagja, Doncea G., a RMP Központi Vezetőségének póttagja.

Megjelentek még az ünnepélyes felavatáson V. P. Volkov és Tamozsnij, a Szovjetunió közlekedésügyi miniszteriumának képviselői és Korolev, a Szovjetunió kolozsvári konzulja. Résztvettek továbbá az ünnepségen a CFR Szakszervezeti Szövetség kiküldöttjei, a tömegszervezetek képviselői, valamint több ezer munkás és munkásnő, Máramaros és Naszód megyék dolgozó földműveseinek küldöttsége. Az ünnepség résztve-

vői lelkesen éljeneztek a Szovjetuniót, hazánk felszabadítóját.

Az ünnepséget Secara Ion, a szálva-vísi országos munkatelep „Vasile Luca” pártszervezetének titkára nyitotta meg, majd Georgescu Amadeu mérnök, az országos munkatelep műszaki igazgatója beszédet mondott, rámutatva arra, hogy az új vasútvonal köz-

vetlen összeköttetést teremt Máramaros és az ország többi része között. Ezután Verdet Constantin élbányász beszélt arról, hogy a munkatelepen különböző nemzetiségű munkások dolgoztak, egyforma szeretettel, mert tudták azt, hogy munkájukkal a dolgozókat szolgálják és hozzájárulnak a RNK megszilárdításához és fejlődéséhez.

Luca László elvtárs, a RMP Központi Vezetőségének és a kormányának a nevében üdvözölte a munkásokat, a dolgozó földműveseket, technikusokat és mérnököket, akik a szálva-vísi vasútvonal építésénél dolgoztak.

— Sem a román, sem a magyar polgári-földesúri rendszer — mondta a szónok — nem tudta felépíteni ezt a vasútvonalat. Rendkívül nehéz örökséget vettünk át a tőkésektől. Csak a polgári-földesúri rendszer megdöntése után tudtuk megkezdeni gazdasági és művelődési elmaradottságunk felszámolását, amelyre a kapitalizmus kárhözátott, bennünket, csak

ezután kezdhettük meg a szocializmus építését országunkban. — A szocializmus építése — folytatta a szónok — azt jelenti, hogy több üzemet, több gyárat, iskolát, vasutat, közut, hidat építünk, azt jelenti, hogy szakadatlanul harcoljunk és dolgozzunk hazánk megszilárdításáért és felvirágoztatásáért.

Beszéde továbbá során Luca László elvtárs rámutatott arra, hogy a népi demokrácia rendszerre teljes szabadságot és jogokat biztosít a dolgozók legszélesebb rétegeinek. Történelmünkben először fordul elő, hogy a dolgozó nép és az együttélő nemzetiségek együttes harca szétzúzta a szocializmus és kiszorította mindazokat, akik újra egyenlenséget szítottak. A román nép és az

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

A FURFANGOS ÖZVEGY

A kolozsvári Állami Magyar Színház nagysikerű szívet és hazai szerzők bemutatása után a klasszikus vigjátékirodalom egyik legnagyobb képviselőjének az olasz Carlo Goldoni-nak egyik legszellemesebb és legmulattatóbb vigjátékát, a „Furfangos özvegy”-et mutatja be, Goldoni a XVIII. században élt; és nemcsak korának, hanem az egész világirodalomnak egyik legnagyobb képviselője a dráma területén. Különösen vigjátékaiiban kigunyolja kora minden visszátartó és elmaradottságát, de mindezt mindig valamilyen kedves történet keretében, sok bájjal és rengeteg humorral. A bájjal és humor azonban sohasem nyomja el azt a realista szemléletet, amelynek alkalmazásával Goldoni leleplez s igen gyakran utat mutat a jövő felé.

Goldoni a maga idejében a „Furfangos özvegy”-el korszerű reformot hajtott végre a színházi életben. Az öncélú és rögtönző színészetnek üzent hadat s a színészeket arra kényszerítette, hogy a darabot a szöveghez ragaszkodva s annak szellemében adják elő. Számítzi a színpadról a rossz modorosságot, az undorító érzelmességet s a valóságellenes színpadiak mozgást. Élő és eleven embereket ír meg s azt kívánja a színészekről is, hogy élő és eleven embereket alakítsanak. Nagy és jelentős feladat volt ez a XVIII. században s a győzelem, amelyet Goldoni kivívott, a valójában minden reakciós felfogás és konzervatív maradiság feletti győzelem volt. Egyház, arisztokrácia s a színészek és a közönség egyrésze is ellene volt, Goldoni azonban a haladó írók és művészek s az akkori haladó polgárság támogatásával diadalmaskodott.

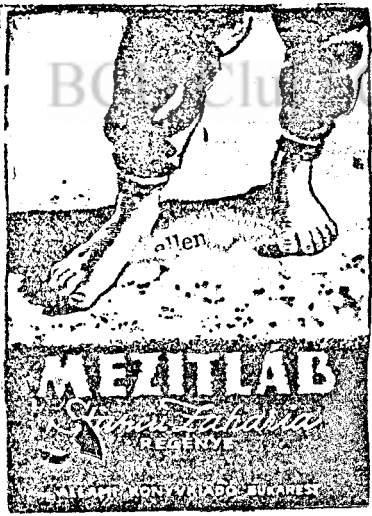
A darab cselekménye látszólag egy szerelmi történet, illetve négy udvarlónak egy szép és fiatal özvegyért való versengését takarja. Az özvegy polgárasszony s az udvarlók az európai arisztokrácia XVIII. századbeli képviselői: egy angol lord, egy spanyol gróf, egy francia nagyvilági ember s egy olasz gróf. Az özvegy négy próba elé állítja őket, hogy megbizonyosodjék szerelmük mélységéről és állhatatosságáról. A darab cselekményét a polgári származásu özvegy s a mind magasabbra és meggazdagodásra törekvő polgárság képviselői, a furfangos Arlecchino és a szobalány bonyolítják. Rosaura a furfangos özvegy alapjában véve romlott teremtmény, az udvarlók pedig egy pusztulásra ítélt társadalmi osztály képviselői, Arlecchino pedig fellelőtörő, de mindig és mindent csak a pénzt csináló burzsoázának a

szószólója.

Goldoni olasz volt s az olasz nemzeti egység előharcosa. Természetes tehát, hogy legellenzesebbnek az eddigi uralkodó, de már hanyatlásban lévő spanyol, és a pompával pöffeszkedő angol udvarlót állítja be; rokonszenvesebbnek pedig az olaszt. Ezáltal az idegen elnyomokkal szemben korában az igazi patriotizmus szolgálta, Rosaura éppen ezért, — miután a darab III. felvonásában egymásután átöltözve négy különböző jelmezt jelenik meg: angol, francia, spanyol, majd velencei nőnek öltözve, természetesen arcán álarcot, — az olasszal titmetti ki önmagát.

Goldoni darabja fordulat, igen gazdag és sokszínű művészi lehetőségekre ad alkalmat. Magában rejti azonban az öncélú játéknak a veszélyét is. Rendező és színész részére éppen ezért egyaránt komoly erőpróba. Annál inkább erőpróba, mert a szocialista realizmus eszközeivel kell megoldani színházunk művészi együttesének s mint ilyen ebben a műfajban az első nagy kísérletezés színpadunkon. Ez az a terület, amelyen könnyen el lehet csuszni, a commedia dell'arte öncélú játékoskodása felé, de komoly és maradandó sikert is lehet elérni a marxizmus-leninizmus művészeti módszerének, a szocialista realizmusnak az alkalmazásával.

Goldoni művészi felfogását hűen szolgáljuk, ha az előadás bebizonyítja, hogy a „Furfangos özvegy” a XVIII. század olaszországi társadalmi valóságát úgy tükrözi, hogy annak visszasszögelt oroszlóra utat mutat a jövő felé is, vagyis felvilágosít és nevel, a mi szocializmust építő korszakunkban azt állít, hogy nevetve tanít meg arra, hogy ne ebben a multban, hanem a mi derűs és boldog emberi jövőnkben lássuk életcélnakat. —y.

Igy fejlődött Torda megye iskola-hálózata Népköztársaságunk két éve alatt

TORDA. — (Tudósi-onk.öl.) Torda megye ideiglenes bizottsága tanügyi osztályának december havi jelentéséből az a hatalmas fejlődés tűnik ki, melyen Torda megye iskolái mentek át a Népköztársaságunk kiállítására óta eltelt két évben, különösen pedig a tanügyi reform életbe lépése után. A jelentés az iskolák mai helyzetét hasonlítja össze az 1947 decemberében fennálló helyzettel.

Az 1947/48. iskolai évben a megye területén működő óvodákban és elemi iskolákban mintegy 520 tanuló tanított. Ezzel szemben az 1948 augusztus 4-i tanügyi reform következtében a román és magyar nyelvű óvodák és elemi iskolák tanítóiinak száma mintegy 800-ra emelkedett. Emellett a felső tagozatu elemi iskolákban 73 tanár, 70 tanító és 19 szakmabeli mester nyert alkalmazást. A tantervük száma így mintegy kétszeresére emelkedett a tanügyi reform után.

A megnövekedett számú tanítói és tanári kar aktívabban tudott bekapcsolódni az iskolán kívüli munkába, a kulturális forradalom véghezvitelének harcaiba is. Szép eredményeket értek el többek között az alfabetizmus leküzdésében: a tervbe vett 4000 alfabetizált helyett 6480-an tanultak meg írni és olvasni.

ÚJ SZAKISKOLÁK LÉTESÜLTEK

Torda megyében is: ilyenek a tordai közép-fokú vegyészeti és kerámiai szakiskola. Mindkettő román és magyar tagozattal működik. A kereskedelmi iskolát s a topánfalvi mezőgazdasági szakiskolát átszervezték. Alapították emellett egy esti munkásliceumot is.

Hatalmas arányú fejlődésről s a tanulási vágy megnövekedéséről tanuskodik a tanulók megnövekedett száma is. Az 1947/48. iskolai évben a beiratkozott elemi iskolai tanulók száma 19.474 volt. A következő évben a beiratkozottak száma meghaladta a 23 ezret. Még nagyobb a fejlődés a felső tagozaton. Az 1948/49. iskolai évben 3729 növendék iratkozott felső tagozatra, az előző évinél 217 százalékkal több.

Kormányunk támogatása s a dolgozó nép áldozatkész önkéntes munkája folytán a megye területén számtalan új iskolaépü-

letet, internátust létesítettek s ezeket berendezésekkel látták el. Teljesen kijavították és használható állapotba tették a megromlózott iskolaépületeket. A kormány 4 millió 300 ezer lejt fordított a tordai és aranyosbányai iskolák kijavítására s külön 250.000 lejt az internátusok rendbeszedésére. A közoktatásügyi minisztérium 4 millió 320 ezer lejt utalt ki a pusztaszentmártoni, nagyenyői és detrohemi iskolák építésére.

INTERNATUST LÉTESÍTETTEK

Azokat berendezésekkel látták el. A havasi vidék 15 internátusa a Román Munkáspárt, az ideiglenes bizottságok és a RDNSZ támogatásával, valamint a dolgozók áldozatkészsége folytán kapott berendezést. Hét-nyolcszáz növendék számára lepedőket, párnahajjakat, hálóingeket, meleg takarókat, kályhákat, konyhaberendezéseket szereztek be a RDNSZ tagjai önkéntes munkával és rendezvényekkel. Az új iskolák és internátusok létesítésében és

felszerelésében legnagyobb szerepe a Román Munkáspárt célutadatos politikájának van. A Párt kezdeményezésére kormányunk hatalmas (menyieségi iskolai felszerelést — asztalok, padok, táblák, térképek és egyéb tanfelszerelések százait és ezreit — juttatta Torda megye iskoláinak. A rászoruló tanulók számára 37.526 könyvet osztottak szét ingyenesen. A tankönyvek és egyéb tanfelszerelések között a kormány 20 láda fizikai és kémiai laboratóriumi felszerelést is ajándékozott.

Az újonnan épített, kijavított és átszervezett iskolák és internátusok erős bástyái falun a tudatlanság, a babonák a szovinizmus, a multból örökölt sötétség s a reakció újabb kísérletei elleni harcban. Ezekben az iskolákban az egészséges társadalmi osztályokból származó, munkás és szegényiparazs eredetű gyerekeket és ifjakat nevelik. Azokat az új kádereket, melyekre a szocializmus felépítéséhez oly nagy szükség van. (n. m.)

A Világosság munkaközösségének fenyőfa-ünnep

A köztársasági ünnep előestéjén, december 29-én, a Világosság munkaközössége megleghangulatú, bensőséges fenyőfa-ünnepséget rendezett a lap kiadóhivatalában. Ujságárusok, kiadóhivatali tisztviselők, újságírók mind eljöttek, hogy ünnepeljék a Népköztársaság másodéves születésnapját és ugyanakkor fenyőfa-ünnepség keretében megajándékozzák a vállalat dolgozóinak gyermekeit.

Gyönyörű fenyőfát díszítettek fel ezalkattal sok cukorkával, almával, dióval, vörös girlandokkal munkaközösségünk nőtagjai. A fenyő tetején vörös csillag díszlett. A gyermekek áhítattal nézték a szép fát és boldogan fogadták a Világosság ajándékait. A kicsik cukorral, kekszrel telt csomagot kaptak, a nagyobbak a cukros csomag mellé írkát, ceruzát.

— Ez a piros lángokkal égő fa a mi örömnappunk kifejezője — mondta lapunk technikai szerkesztője az ünnepséget megnyitó beszédében. — Ma két éve annak, hogy megszületett a dolgozók szabad hazája, a Népköztársaság!

A jelenlevők forró lelkesedéssel ünnepelték a Népköztársaságot, a Román Munkáspártot, a Szovjetuniót és nagy vezetőjét, Sztálin elvtársat. Rövid, megleghangú beszéd volt a megnyitó, melynek igazságát átértéke minden jelenlevő. Annak igazságát, hogy fizikai és szellemi munkás, ma együtt, szeretetben, közös akarat-al építi azt a szép jövőndöt, mely rájuk és a mosolygó szemű gyermekekre vár.

Az ünnepük volt elsősorban a fenyőfaé. Ők kaptak ajándékot, s az ő szavaltuk, énekeltek tette kedvessé, családiasá, meghitté az ünnepséget. Egész kicsik és nagyobbak szavaltak demokratikus verseket szépen, értelmesen: Jenei Iluska és Magda, Máté Samyi, Kovács János, Gufárt Jutka, Bogdán Pisti, Kovács Krisztina, Bakó József és Fosztó Iluska. Ők szavaltak és énekeltek, majd a többiekkel együtt csillagot szemmel vették át ajándékait.

Az ünnepségre — mely az Internacionálé éneklésével ért véget — sokáig gondol még szívesen a Világosság minden dolgozója.

MIHAIL SOLOHOV

A TERMÉSZET LEGYŐZŐI

A szántás szelétől nem messze, barátságos fény árad a traktor-brigád kocsi-lakásából. Utitársammal, a gép- és traktorállomás gépészeivel, közeledtünk a vagonforma kocsihoz.

A kocsiiban, bár az ajtó tárva nyitva van, vastag dohányfüst szállong. Frissen sürtöltő fenyőpadló illata és átható petróleum-szag csapja meg az orrunkat. Az asztal körül s a lócákon az első váltás traktoristái és munkásai ülnek, a brigádvezető, Trifon Platonovics, a kolhoz öreg üzemanyagfűvározoja, az elszámoló és a kolhoz egyik mezei brigádjából kettén.

A számadó a lámpa fényébe tartja az „Aganyok” egyik régi számát és hangosan olvas:

... Ha a leendő erdőszávoikat egyetlen, 30 méter széles, megszakítás nélküli szalagba nyújtjuk, akkor az egyenlítő táján több mint ötvenszeresen ölelné körül a földgolyót. A védendő ültetősök 10—15 százalékát gyümölcsfák és bokrok alkotják, s ez újabb 700 ezer hektárnyi gyümölcsöt jelent...

A néma csendet váratlanul a vérmes Trifon apó törli meg. Akkorát vág öklével az asztalra, hogy a lámpa megbillen és a sárga kis lángnyelv elügrik az üveg mögül. Elragadtatással kiáltja:

— Hogy a csalán csipje meg! Ez aztán kert! Azokról a mindeztén egyenlítőkről öreg fejemmel már nem sokat tudok, de ez

a 700.000 hektár kert... ez fiúk... ezt sem érem fel ésszel, de ez... fiúk, hát ez nagyon sok!

Valaki hangosan felnevet. A brigádvezető szigorúan mondja:

— Csendesen öreg, ne hadonász az ökleiddel, maradj csak nyugton és hallgass!

Az elszámoló, kifakult ingzubbonyos fiatal legény, folytatja:

... A megújított földön 44 ezer új tő keletkezik...

A gépész érdeklődve kérdez: — Ki írta a cikket?

Az elszámoló rá se nézve feleli: — Cselkényev elvtárs, az erdőszávo főfelügyelője.

Aztán tovább olvas:

... Eltűnik a sztyeppék pusztító fekélye, a sok szakadék. Elülnek a félelmes viharok. Elmúlik az aszály, az éghajlat enyhébb és páradúsabb lesz, a sztyeppéken élő ember élete pedig könnyebb, kényelmesebb, szebb és gazdagabb. A kolhozok és szovhozok szüntelenül növekvő természet fognak betakarítani, gabonákból, zöldségfélékből és gyümölcsből. A dús legelőkön hatalmas szarvasmarhacsordák és juhnyájuk lelelésznek majd. Ime, ezt adja a szovjet népek a természet általalkításának szétlín tervét!

Az általános hangulatot és a csendet újra Trifon apó zavarja meg. Felemeli barna, napégette kezét, amely olyan bütykös, mint valami gyökér s azt mondja:

— Megálljatok csak, fiúk! Hagyd abba. Kikisa, az olvasást! Holnap estére újra megjövök az üzemanyaggal, együtt végigolvasuk a cikket s majd akkor álnézük a képeket is.

A kijáratnál a két megkésett traktorista ütközött. Széles vállláról tüstént felismerni Vaszilijt, a másik meg minden bizonynal Fjodor, Peckesen kipördött fekete bajusza van s nevető barna szem. Oldalvást lépve a keményen kilépő öregtől, tompa basszus hangon megjegyzi:

— Már újra megsértették Trifon Platonovicsot? Bizonyára tanítani akart benneteket, ti pedig megsértettétek. Valóságos füstgomolyag tudul ki orrlükán a haragtól.

A brigádvezető nyögve húzálja le a csizmát, gondosan végig törülögdi a beszorozott rongydarabbal s, fejét felemelve mondja:

— Az a lényeg, hogy azok a

különféle Trumanok adnak-e időt, hogy véghezvigyük ezt a hatalmas tervet és a magunk kedvére alakítsuk át a természetet. Olyannyira nekivadultak, háborura készülődnek és még hozzá olyan gonddal, hogy a nagy erőlködéstől még a miniszterek is az eszüket vesztik.

— Hát csak nem ijedtél meg a háborútól? — mosolyog a gépész.

— Hogy az ördögbe ijednek meg? Féljenek ők! Minket akarnak megverni, erre készülődnek...

— Mi pedig nem ijedtünk meg! Pedig azt várták — hangzik egy mély elnyújtott hang a kocsi hátsó végéből.

— Féljen az, akinek az ina reszket, vagy, aki nadrág nélkül ugrik ki az ablakon, mint ez a Forrestal. Én nem bánom, félülök a T. 34-csre és ellátom a bajukat, mint ahogy a Fritzelnek ellátam.

— A brigádvezető elmosolyodik és szemével hunyorít: — Hát még milyen gépeink jöttek ki a háború óta!...

Az egyik kolhozparaszt, aki eddig hallgatott, most határozatlanul kérdezi:

— Hát Amerikában most meg mi jött divatba? Miért ugrott ki az a nadrágtalan miniszter az ablakon? Ilyet még nem is hallottam.

— Az fészkelte be magát egy éjszaka ostoba fejébe, hogy a Vörös Hadsereg bevonult Amerikába, oszt arra anayszult meztelenül kiugrott az ablakon — magyarázta lenézően a gépész. — Híres vittétek, ezek — fenyegetőznek, aztán csak inukba száll a bátorság és ijedtükben a nadrágjukat is elvesztik.

A ludni térve még sokáig beszélgetnek a kínai felszabadító néphadsereg sikereiről, a békevilágkongresszusról, az indonézai helyzetről, az időjárásról és arról, hogy mindaddig vezetnek a szocialista versenyben a szomszéd körzetek előtt, de hogy a betakarítással, hogy lesz, még nem tudják... A hangok fokozatosan elülnek. Kilépnek a kocsiából. A hold eltűnt, a csillagok mintha megnöttek volna. A sztyeppe felett továbbra is hallik a traktormotorok egyenletes zúgása. A Köves-domb felett pedig, ott, ahol a könnyök vad hajtással dús virágba szöktek, a fülemile trillázva csattog...

A baktériumháború előkészítésének borzalmairól vallanak a japán háborús bűnösök

HABAROVSK. — (Agerpres). A TASS jelenti: A japán háborús bűnösök bűnperének tárgyalásán december 27-én, kedden délelőtt Kadzicuka Riudzi volt altábornagyot, a japán Kvantung-hadsereg egészségügyi osztályának egykori vezetőjét hallgatták ki. Kadzicuka, aki baktérium szakértő, közvetlenül irányította a 731. alakulat kutató munkáját. Egyike volt azoknak, akik a baktérium fegyver alkalmazási módjának kutatását kezdeményezték. Tevékenyen támogatta Isij Siro, a baktérium háború legfőbb japán „ideológusát” abban a követelésében, hogy fokozzák a baktérium fegyver háborús alkalmazásának előkészületeit.

Kadzicuka beismerte, hogy a 731. alakulatot 1935 végén vagy 1936 elején Hirohito japán császár titkos utasítására létesítették. Kadzicuka, mint a hadügy-

minisztérium egészségügyi osztályának vezetője, részt vett a megfelelő baktérium-szakértők kiválogatásában a 731. alakulat számára.

Vádlott vallomásából kiderült, hogy a japán hadügyminisztériumban legtevékenyebben Nogata altábornagy támogatta a baktériumháború előkészítését, aki később a hadügyminisztérium osztályvezetője lett, továbbá Szudzuki ezredes, a vezérkar I. hadművelési osztályának vezetője és mások. Pártolta ezt az elképzelést Araki tábornok, volt japán hadügyminiszter.

Hirohito császár később parancsot adott a 731. alakulat kibővítésére és újjászervezésére. Tozso volt hadügyminiszter különleges titkos rendeletben sürgette a császár parancsának megvalósítását.

Ügyész: Miért helyezték közvetlenül a Szovjetunió határa

közelsége a 731. alakulat fiókalakulatait?

Kadzicuka: A Szovjetunió elleni háború esetére.

Kadzicuka a továbbiakban beismerte, hogy Isij Siro részletesen beszámolt neki a baktériumháború módszereiről. Ezek a módszerek a következők voltak: baktériumok permetezése repülőgépről, baktériumbomba, pestissel fertőzött bolhák alkalmazása és diverziós cselekmények.

— Isij Siro beszámolt arról is — mondotta vallomásában Kadzicuka —, hogy zöldségféléket, gyümölcsöket, halat, húst és másfajta élelmiszereket halálotkozó baktériumokkal fertőznek meg, hogy a baktériumok hatását élő emberek próbálják ki. Amint Isij jelentette, ezek a kísérletek „jó eredménnyel” jártak — vagyis, a megfertőzöttek elpusztultak.

A baktériumfegyver alkalmazása Kinában

Kadzicuka a továbbiakban a baktériumfegyvernek Kinában történt alkalmazásáról tett vallomást. Szerinte a „kísérlet” igen hatásosnak bizonyult.

Ügyész: Ön foglalkozására nézve orvos?

Kadzicuka: Igen.

Ügyész: Tehát ön, mint orvos, pusztán kísérleteknek tartotta a pestissel fertőzött bolhák alkalmazását a kínaiak ellen?

Kadzicuka: Természetesen, kísérlet volt, azonban mint ilyen, gonoszított.

Kadzicuka vallomása során beismerte, hogy közvetlenül irányította a 731. alakulat „tudományos-kutató” munkáját. Részletesen beszámolt a baktériumháború előkészületeiről, de igyekezett kisebbíteni saját szerepét. Jamada és a többi vádlott vallomása azonban sarokba szorította, mire kénytelen volt bűnét teljes egészében beismerni.

A büntetőbírósg ezután átért Sato Szunzi orvos, volt vezérnagy kihallgatására, aki a 731. alakulat egyik fiókalakulatának munkáját irányította. Sato beismerte, hogy egyike volt a baktérium-háború előkészületei közvetlen szervezőjének. Alakulata különleges felszerelésekkel rendelkezett, amely lehetővé tette, hogy naponta tucatnyi kilogramm halálotkozó bakte-

riumot állítsanak elő. A szakértők egyik csoportja bolhák tömeges tenyésztésével foglalkozott. Erre a célra különleges költőgépeket használtak. Ezeket a bolhákat a baktérium-háború céljaira szánták és később pestisbaktériumokkal fertőzték meg.

Sato vádlott részese a felelősségnek, amely a kínai lakosság ellen folytatott baktériumtámadásért és az emberekben végzett kísérletekért hárul a minden emberi tulajdonságból kivetkőzött japán militaristákra. A tárgyalás során — a beismerés ellenére — mindenképpen igyekezett kibújni a felelősség alól, a rendelkezésre álló okmányok azonban leleplezték.

Felolvasták a tókioi nemzetközi hadijuriszták 1946 augusztus 26-i ülésének gyorsírástos jegyzőkönyvét. Ez a jegyzőkönyv többek között idéz egy okmányt, amelyet az USA ügyészhelyettese terjesztett elő és amelyet a nemzetközi bírós-

ság bizonyítéklént elfogadott. Ebben az okmányban megerősítést nyernek Sato alakulatának vadállati kegyetlenkedései.

A büntetőbírósg ezután átért Hirsakura Jensaku kihallgatására, ki a 100. alakulat felelős munkatársa volt. Ez az alakulat a baktérium-háború előkészítésével foglalkozott és Csang-Csung város közelében volt a székhelye. Közvetlenül a Kvantung-hadsereg parancsnokságának volt alárendelve. Takahasi vádlott-on keresztül. Az alakulatnak Dairenben és más helyeken fiókalakulatai is voltak. Törzskara 800 főből állt. Hirsakura vallomásában elmondotta, hogy a baktérium-háború céljaira elsősorban a tányér-, pestis-, lépfene- és szibériai jelekly-fertőzésekkel vettek szándékba. A 100. alakulat a Szovjetunióval határos területeken tevékenykedett. Itt is végeztek kísérleteket élő emberekben.

A cél: Az emberek és állatok elpusztítása

Takahasi Takaacu állatorvos altábornagy, a Kvantung-hadsereg állategészségügyi osztályának vezetője az esti órákban állt a bíróság elé. Vádlott sze-

kizsákmányolása napról-napra nő, országunk dolgozói Pártunk vezetésével és a Szovjetunió értékes segítségével új győzelmeiket aratnak az életszínvonal emeléseért, a szocializmus építéséért vívott harcban.

— Emlékeinkben a dolgozó földműveléssel szoros kapcsolatban álló bizalommal, rendíthetetlenül megyünk előre a szocializmus útján — fejezte be beszédét Luca László elvtárs.

Luca László elvtárs beszéde után Niculi Ion, az Elnöki Tanács alelnöke felolvasta a száva-vísi vasútvonal építésénél érdemeket szerzett munkások, dolgozó földművesek, technikusok és mérnökök kitüntetéséről szóló rendelettervezetét.

Ezután elválták a selyemszalagot és a jelenlők város ünnepése közepette a száva-vísi vasútvonalon az első vonat elindult útjára.

Átadták a forgalomnak a száva-vísi új vasútvonalat

(Első oldali cikkünk folytatása). Együttálló nemzetiségek dolgozói kéz a kézben hozzáfogtak új és boldog életük megteremtéséhez.

— Két nap múlva — folytatta a szónok — a RNK második évfordulóját ünnepeljük. Ezalatt a két év alatt rendkívül jelentős eredményeket értünk el minden téren. Hatalmas lépéseket tettünk a háború következményeinek felszámolásában, a virágzó gazdaság és a haladó mezőgazdaság, a szocializmus megteremtésének útján. Az 1950. évi új állami terv több lényeges beruházást irányoz elő az új utakra, új városok, üzemek építésére, bányák feltárására, kultur- és egészségügyi intézmények létesítésére. Mindezek új lépést jelentenek előre a nehézségek és hiányosságok leküzdésének útján.

— Miközben a tőkés országokban, amelyek a Marshall-terv ígáját húzzák — a nyomor, éhínség és a dolgozók komény

Állami nagydíjat létesítettek a szocializmus építésében elért rendkívüli érdemek megjutalmazására

BUKAREST. — A minisztertanács jóváhagyása folytán az Elnöki Tanács rendelettervezet hozott a RNK állami nagydíjának létesítéséről.

A rendelettervezet értelmében a Román Népköztársaság állami nagydíját és a Román Népköztársaság nagydíjának koszorúsa címet létesítik.

A RNK állami nagydíjt minden esztendőben azok között osztják ki, akik a szocializmus építésében kiemelkedő művet alkotnak a mennyiségben és a fizika, a biológiai tudományok, a földrajz és a geológia, a műszaki és mezőgazdasági tudományok, az orvosi tudomány, a történelem, a filozófia és közgazdasági tudományok, nyelv- és irodalom és a művészettudomány terén.

A RNK állami nagydíjának I. és II. osztálya van. Az I. díj 500.000 lej. Ennek a díjnak tulajdonosai aranyjelvényt kapnak és jogosultak arra, hogy a „Román Népköztársaság állami nagydíjának koszorúsa” címet viseljék.

A II. díj 200.000 lej és tulajdonosai ezüst jelvényt kapnak.

A RNK állami nagydíjt a minisztertanács ítéli oda a rendelettervezet szerint arra érdemes személyeknek.

December 31-ét munkával ünnepelik az ország dolgozói

BUKAREST. — Az ország üzemeinek és vállalatainak dolgozói határozati javaslatokban és sürgönyökben kinyilvánították akaratukat, hogy december 31-én dolgozzanak azoknak a nagy feladatoknak a megvalósításán, amelyeket az állami terv

ró a dolgozókra.

A minisztertanács mellányoha a dolgozó tömegek hazafias kezdeményezését, hozzájárul abhoz, hogy december 31-én, szombaton az állami és magánvállalatok, valamint az intézmények rendszeres munkaidő szerint dolgozzanak.

A francia zsoldos hadseregbe szegődnek a Vietnamba menekült Kuomintang-bandák

SANGHAI. — (Agerpres). A TASS jelenti: A vietnámi rádió hivatalos értesülések alapján közli, hogy december 12-én és 14-én Baj-Csu-Si Kuomintang-tábornok egysége Észak-Vietnamon a francia csapatok kísérete mellett haladtak keresztül a Daudgan-Lokbin felé vezető országúton.

A határátlépés annak a meggyezésnek az alapján történt, amelyet a Kuomintang-küld és a francia imperialisták egy hónappal ezelőtt kötöttek.

A jelentések megállapítják, hogy több, mint ezer Kuomintang-katonára békül a vietnámi zsoldos hadseregbe. Ezeket a kínai határ közelében fekvő Langson, Lockbin, Dinlag, stb. városokban helyezték el, azokban a városokban, amelyek jelenleg francia ellenér-

zés alatt állnak.

December 5-én és 8-án a franciák Langsonból tehergépkocsikat küldtek a kínai határra Bei-Csun-Si törzskarának az átszállítására.

Ezek a Kuomintang-tisztek tanácskozással folytattak a francia parancsnoksággal a hátramaradt Kuomintang-csapatok meneküléséről. Ugyilátszik, hogy megállapodásra jutottak, mert a franciák parancsot adtak, hogy sürgősen építsenek új barakkokat a határtápló Kuomintang-hordák elhelyezésére.

A vietnámi csapatok Bei-Csun-Si csapatának egy kis részét megsemmisítették vagy lefegyverezték akkor, amikor megkísérelték, hogy a vietnámi hatóságok által ellenőrzött területekre behatoljanak.

Allamosították Magyarországon a 10 munkásnál többet foglalkoztató és a külföldi tőkés-tulajdonban levő üzemeket

BUDAPEST. — A minisztertanács Dobó István elnökletével december 28-án ülést tartott. Törvényerejű rendelettervezetet fogadott el a gyáripárbán és a közlekedési vállalatok területén végrehajtandó államosításról és felhatalmazta a minisztertanács elnökét, hogy a törvényerejű rendelettervezetet a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elé terjessze. Ezzel kapcsolatban a minisztertanács leszögezte, hogy az elfogadott törvényerejű rendelettervezet nem érinti a tulajdonképpeni kisipart és a kiskereskedelm területét.

Cérnagvár, Budakalászi Tisztviselők. Nagyrésztük a külföldi imperialisták és vállalatok tulajdonosain és vezetőin keresztül fedőszerveként használták fel kémhálózatuk kiépítésére és szabotázsakciókhoz.

HÁBORUS BÜNÖST NEVEZTEK KI OLASZ-SZOMÁLIAI KORMÁNYZÓJÁNAK

ROMA. (Agerpres.) Az olasz lapok jelentik, hogy az olasz kormány Szomália kormányzójának Guglielme Nasi tábornokot nevezte ki, aki a múltban egyike volt az olasz fasiszták afrikai katonai kalandjai vezetőinek és a fasiszták által megszállott Etiópia kormányzója volt.

A lapok megemlítik, hogy az etiópiai kormány a háború végén Nasi tábornoknak, mint háborús bűnösnek, kiadatását kérte, hogy felelősségre vonhassa azokat a kegyetlenkedéseket, melyet az olasz fasiszta megszállás és a háború ideje alatt a polgári lakosság ellen elkövetett.

Elfogadta a minisztertanács az ipari munkacsoportok és szakszervezetek, továbbá a létesítmények megszüntetéséről szóló rendelettervezeteket, valamint a magyar-svéd árucserforralom szabályozásáról szóló megállapodást. Ezenkívül a minisztertanács folyó ügyeket tárgyalta.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának a hivatalos lapban megjelent 20. számú törvényerejű rendeletével elrendelt államosítással a magyar nép tulajdonába kerültek mindazok a külföldi vállalatok, amelyeket nem érintett az 1948. évi államosítás. Olyan hatalmas vállalatokról van itt szó, mint a Standard, Telefon-gyár, Shell, Vacuum, Első Magyar

A Népköztársaság a dolgozó parasztságért

Két esztendő tel; el azóta, hogy a Román Kommunista Párt vezetésével a romániai munkásosztály megdöntötte a királyságot. 1947 december 30-án megalakult a Román Népköztársaság. A dolgozók a Kommunista Párt vezetésével hozzáálltak, hogy Lenin és Sztálin tanításai alapján felépítsék a dolgozók szabad hazáját.

Az egyik legfontosabb lenini tanítás a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megerősítése. Nézzük meg, melyek azok a megvalósítások és intézkedések, amelyek Népköztársaságunk fennállásának két éve alatt történtek és szorosabbá tették, megerősítették a munkásosztály szövetségét a dolgozó parasztsággal?

Azok az intézkedések, amelyeket a Román Munkáspárt javaslatára Népköztársaságunk kormányza hozott, a kulák, népelienek korlátozását jelentik falun. Ezek a korlátozások mind szorosabbá válnak és a kizsákmányolás teljes felszámolására vezetnek.

Népköztársaságunk kormánya igen nagy súlyt fektet arra, hogy a dolgozó parasztság termelvényeinek értékesítéséből, valamint a falusi dolgozók áruszükségleteinek kielégítése során

KIZARJA A SPEKULÁCIÓT.

Ezért egyrészt az állami kereskedelemmel, másrészt a szövetkezeti mozgalom megerősítésével igyekezett ezt a kérdést megoldani. Ugyanakkor gondoskodás történt arról, hogy minél több áruval lássák el — szövetkezeti úton — a dolgozó parasztságot.

A kormány a Román Munkáspárt vezetésével, komoly segítségére sietett a dolgozó parasztságnak, mezőgazdasági leltárak kiegészítésében. A szegényparasztság több mint felének nincsen saját felszerelése ahhoz, hogy földjét szakszerűen munkálja meg. Felszerelés hiányában a szegényparasztság egyrésze sok csetben kulákoktól volt kénytelen gépet és felszerelést beszerezni. Természetes, hogy a kulákok igen drágán, legtöbbször munkáért kölcsönözték ki felszerelésüket, vagy igavonó állataikat. Ez a módszer, a munkacszközök kikölcsönzése volt egyik legelterjedtebb formája a kulákok kizsákmányoló módszerének.

A Román Népköztársaság kormánya — ugyancsak a Román Munkáspárt kezdeményezésére két úton igyekezett megoldani a felszerelés kérdését. Egyrészt a létesített és egyre szaporodó gép- és traktorállományok útján. A géppark nemcsak a mezőgazdasági felszerelést, hanem igaerő is adnak a dolgozó földműveseknek, gépi vontatást. A másik út, amelyen a RNK kormánya a dolgozó földművesek segítségére sietett ebben a kérdésben az, hogy a kormány

A FALUSI SZÖVETKEZETEK UTJÁN

okékat, vetőgépeket és más mezőgazdasági felszereléseket bocsátott a falusi szövetkezetek rendelkezésére, melyek igen alacsony díjért

adták kölcsön azokat a rászorulóknak.

A szövetkezeti gépkölcsönző központok és a gép- és traktorállományok nagy mértékben felszabadították a dolgozó parasztságot a kulák kizsákmányolás alól.

A fenti intézkedésekkel párhuzamosan kormányunk más téren is igyekezett könnyíteni a dolgozó parasztság helyzetén. A földadósztályharcos szellemben való megállapítása, az új földadótörvény a terheket a nagygazdákra, a kulákokra hárítja át. Köztudomású, hogy a múltban a tőkés-földesúri rendszer idején az adóterheket elsősorban a városi munkások és a dolgozó parasztszok vi-

selték. A városi munkás fizetésének több mint 25 százalékát vonták le adóba. Falun gyakran megtörtént az, hogy a szegényparasztból, mert nem tudta kifizetni a hatalmas adóösszeget, elvitték az utolsó pár lábellenjét vagy párnáját is. Az új földadótörvény (progresszív) rendszerrel állapították meg. Akinél kisjövedelme van, az 2 százalékos adót fizet, a nagyjövedelműek 30—40 százalékot is.

Ugyancsak ezt a progresszív rendszert vezették be a terménybeszolgáltatásnál is. A szegényparasztságnak jelentős része teljesen

mentes a beszolgáltatás alól

A beszolgáltatás kötelezettsége a bírtok és a vagyon nagysága alapján fokozatosan nagyobb.

Ez az adórendszer és a terményfelesleg beszolgáltatásának osztályharcos alkalmazása nagymértékben járul hozzá a dolgozó parasztság életszínvonalának emeléséhez.

Ha visszatekintünk az elmúlt két esztendőre, azt láthatjuk, hogy kultúrára is hatalmas fejlődés mentünk át. Valóságos forradalmi fejlődés. Az elmúlt aránylag igen rövid idő alatt nagyszámú létesült kultúrházak. Sok dal- és táncverseny zajlott le. A népi színjátszás nagy lendületet vett. Mindezek mellett

azonban — s e téren is nagy változás történt —, a legforradalmibb, a dolgozó nép kultúrszínvonalának felemelkedését szolgáló intézkedés az iskola-politikában volt. A tanügyi reform során rengeteg falusi iskola létesült, amelyek az irástudatlanság, a tőkés-földesúri világtól ránkmaradt örökség felszámolásához vezetnek. A tanügyi reformmal a dolgozó parasztszok gyermekei előtt megnyitottak az iskolák, főiskolák kapu. Hogy példát említsünk: a kolozsvári Mezőgazdaságtudományi Intézet növendékeinek 62 százaléka dolgozó parasztszülők gyermeke.

A legnagyobb megvalósítások közé tartozik

a kollektív gazdaságok megteremtése

Hazánkban egyelőre 56 kollektív gazdaság létesült. Ötvenhat faluban indulnak el a dolgozó földművesek azon az úton, amely a kizsákmányolás teljes felszámolása, a szebb és boldogabb jövő felé vezet.

Az eddig felsorakoztatottakon kívül számos másirányú gondoskodás is történt a dolgozó földművesekről, hogy azok életkörülményei megjavuljanak. A vetőmagok kicserélése, a magtisztítási akciók, amelyekkel a termés mennyiségét és minőségét növeljük, ugyancsak jelentékeny megvalósítások. Több, mint ezer falu villamosítása, — amit 1949-ben valósítottunk meg — a falusi dolgozók életszínvonalának nagyarányú növekedését jelenti. Ezeket a megvalósításokat csakis a munkásosztály élcsapata,

a Román Munkáspárt vezetésével és a munkásosztály támogatásával lehetett elérni. A megvalósítások a munkásosztály és a parasztság szövetségét szilárdítják. Mint látjuk Népköztársaságunk vezetői magukévá tették Lenin és Sztálin tanításait arról, hogy a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségét el kell mélyíteni, hogy a munkásosztály feladata a proletárdiktatúraban az, hogy segítse kezét nyújtson a dolgozó parasztságnak. Mert csak e segítséggel tud felemelkedni a dolgozó parasztság, s csak e segítség útján tud részesévé válni a szocialista hazá felépítésének.

König Miklós egyetemi tanár.

Széken példázóan működnek az olvasóköri, de növelni kell számukat

SZEK. — (Levelezőnkől). A szamosmegyei Szék községben a Magyar Népi Szövetség helyi szervezete elhatározta, hogy olvasó köröket létesít. Az olvasó körök megszervezése előtt kiválasztották a legalkalmasabb helyiségeket és munkatervet készítettek. A Román Munkáspárt helyi alapszervezetének hathatós segítségével sikerült a községben kilenc olvasókört bejuttatni. Az olvasóköri munkáját a tanítószék irányítja, akik minden esütörtökön este munkaterv alapján megbeszélnek és előkészítik az olvasni való anyagot.

A felolvasásokat a dolgozó földművesek tartják. Utána hozzászólásokban kiegészítik és megvitatják az anyagot, hogy azt mindenki megértse. Eddig az olvasóköri látogatásainál jelenlévők eredményei vannak. A dolgozó földművesek már sokkal tisztábban látják a kormány intézkedéseit. Világviszonylatban rájöttek, hogy miért kell kemény harcot vívni az imperialista tábor ellen, a béke védelméért.

Az olvasóköri látogatásában kitüntek Tasnádi János, Dániel Márton és Máthé Ferenc, akik értékes hozzászólásokkal felvilágosító munkát is végeznek. Ezek helyes politikai megállapításuk következtében komoly segítséget nyújtanak a MNSz szervezeti életének fellendítésében. Eddig számos reakciós híresztelést döntöttek meg.

Az olvasóköri hallgatói, az ideiglenes bizottság munkáját is segítik. Olyan hiányosságokat tárnak fel, amelyek az ideiglenes bizottság figyelmét elkerülték. Így például a beszolgáltatásnál és a szövetkezeti áru elosztásánál történő hiányosságokra, nehézségekre rámutatnak, közösen megvitatják és javaslatokat tesznek a hiányosság felszámolására.

Az olvasóköri megszervezésénél a MNSz széki szervezeteinek tovább kell fokoznia a munkát. A tanítókon kívül más értelmiségieket nem szervezett be és így nagyon kevés az olvasóköri száma. 4500 lelket számláló községben ajánlatos volna több olvasókört szervezni és bevonni az összes demokratikus gondolkodású értelmiségieket, hogy a hosszú téli esték alatt minél több dolgozó emelje politikai tudását.

Krizsovánszky Lászlóé.

Mezőgazdasági szaktanfolyamok Bjelorusziában

A Mogilev körzet Goreck kerületének kolhozaiiban 60 telt mezőgazdasági tanfolyam működik ezerkét száz hallgatóval.

Az előadók a mezőgazdasági gép- és traktorállományok szakmunkásaiból s Bjeloruszia gazdasági akadémia tanáraiból és hallgatóiból válogatták össze. A napokban megkezdődött a kerületi központi szaktanfolyam is, amelyen 200 falusi szovjet és kolhozelnök, meg párttitkár vesz részt. Ennek a tanfolyamnak az előadói

sait a Mezőgazdasági Akadémián tartják.

UJ VÉDERDÖKÖKET ÜLTETNEK KAZAHSZTÁNBAN

A pávlovszki „Komszomolec” kolhoz dolgozói széleskörű tevékenységet fejtenek ki a természet átalakításában. Tartósítják a havat és véderdősávokat ültetnek az egész vidéken.

Ebben a munkában a kolhoz öregei-fiatjai egyaránt részt vesz. Az utóbbi időben hét nap alatt 20 hektár területű véderdősávot ültettek. (Agerpres.)

A bonchidai dolgozók fája

Az egyik elmúlt este Bonchidán jártunk. Az ideiglenes bizottság székházában hosszan elbeszélgettünk a bonchidai dolgozó földművesekkel. Megtudtuk azt, hogy Bonchida a fejlődés útján jár. A Román Munkáspárt irányításával a községben alakult gép- és traktorállomány segítségével a dolgozó földművesek jó terméseredményeket érnek el. Az új földadóval meg vannak elégedve a bonchidaiak, felszámolták az irástudatlanságot, szülőotthont létesítettek, meg számos egyéb, nagyszámú megvalósítást értek el. Az ideiglenes bizottság jól működik, gondosan vezeti a falu ügyeit, a helyes úton, az új úton.

A beszélgetés végén a bonchidai dolgozó földművesek felhívták figyelmünket a falu dolgozóinak téli tüzelőellátására. E téren jójos panasznak van. Itt a tél, a bonchidai dolgozó földművesek pedig jórészt tüzfűt nélkül vannak, mert a mócsi erdőkerület vezetője nem fordít elég figyelmet e kérdés megoldására.

Bonchidán két nagy malom van. A malmok részére természeti kőszén, a Szamos folyó vize szolgál hajtóerővel. A gátat azonban a fasiszta csapatok felrobbantották. Az elmúlt nyár folyamán került sor a gát újjáépítésére. Szükség volt erre azért, mert az egyre növekvő termést a közelben lévő kicsiny malmok már nem tudták feldolgozni. Igen ám, de a malom gátjának újjáépítését nem iktatták bele az 1949-es költségvetésbe. A bonchidaiak mégis megoldották a kérdést. Felkeresték az erdőgazgatóságot és hitelbe kérték a gát újjáépítéséhez szükséges rőzsét. Megkapták. Az ideiglenes bizottság kötelezte magát arra, hogy a jövő költségvetési év elején kifizeti az összeget. Az erdőgazgatóság elfogadta a feltételt, a bonchidaiak felépítették a gátat, s ma már működik a két nagyszámú üzem: a két malom.

Most következik a történet másik része, a fucllítás kérdése és az, hogy a két rész miként függ össze.

A bonchidai ideiglenes bizottság idejében gondoskodott a község dolgozóinak fucllításáról. Kérvényt nyújtott be a megyei erdőgazgatósághoz, két hektár fát igényelték. Az erdőgazgatóság jóváhagyta a kérvényt, a fát a mócsi erdőkerülethez tartozó területről utalta ki. A bonchidaiak hozzá akartak fogni az irtáshoz. Ehhez azonban a mócsi kirendeltség engedélyre is szükség. A kirendeltség vezetője viszont megtagadta az engedély kiadását, azzal az indoklással, hogy addig nem adja ki a fát, amíg a bonchidai ideiglenes bizottság nem fizeti ki a gát javításához hitelbe kapott rőzsét, 43.000 lej. Az ideiglenes bizottság azonban az új költségvetés összeállításáig ezt az összeget nem fizetheti ki.

Igy most Bonchidán nincsen elegendő tüzfű, mert a mócsi kerület vezetője helytelenül, önkényesen járt el. S ez baj, annál is inkább, mert azok a dolgozó földművesek, akik nem rendelkeznek kellő öntudattal, a fákérdésben beállított hiányosságot nem egy ember — a mócsi kerületi vezető —, hanem az ideiglenes bizottság az egész erdőgazgatóság rovására írják. Ezért nek az embereknek nincsen igazuk. Mert, ha valahol hiba van, ott nem a szervenben, jelen esetben nem az erdőgazgatóságnál van a hiba, hanem egyetlen embernél. S hogy ez így van, arra bizonyították az, hogy amint az erdőgazgatóság tudomására hoztuk az ügyet, azonnal telefonon utasította a mócsi kerület hanyag és bürokratikus vezetőjét, hogy a bonchidai dolgozó földművesek téli tüzelőjét azonnal adja ki.

A megyei erdőgazgatóság példája igazolja azt, hogy a hivatalok ma a nép érdekeit szolgálják és nem bürokratikus szervek, mint a múltban voltak. Bürokrácia csak egyes embereknél fordul elő, s ezeket félre kell tenni az útból, mert gáncsolják a fejlődést. Mi pedig előre megyünk, fejlődünk. (Ék.)

Rettegen fiókot nyitott az „Aprozar” és segíti a dolgozó földműveseket

RETTEG. (Levelezőnkől). Rettegen és vidékén gazdag gyümölcs termés volt ebben az évben. A dolgozó földművesek kezdetben azt sem tudták, hol értékesítsék a felesleges termést. Mikor a gyümölcs érne kezdett, zúgkereskedők jöttek a faluba, akik olcsó áron vásárolták meg a gyümölcsöt és drágán értékesítették a városi dolgozóknak. Később az „Aprozar” állami kereskedelmi vállalat raktár helyiséget nyitott Rettegen. Az állami vállalat vásárolta fel az összes gyümölcsfelhasználást.

Az „Aprozar”-fiók létesítése Rettegen községnek komoly gazdasági segítséget jelent. Eddig közel 200 vagon gyümölcsöt gyűjtött be a községi falvakból. A gyümölcsöt a raktárban kiválasztják, osztályozzák és csomagolják. Ehhez a munkához naponta 100 kézi munkáért és több fuvaros szükség. hogy az elszállítás zavartalanul történjen. Így a téli napokban is több dolgozó jut pénzkereséssel lehetőséghez.

Az „Aprozar”-fiók létesítése községünkben egy komoly lépést jelent a dolgozó életszínvonalának felemelésében.

Szankovszki Vencel

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetésekéé 20 lej pótdíj fiztendő.

fényképészeti műterem
Kolozsvár, Molotov-utca 6-8.

FOTOGLOB

Kolozsvár, Dózsa György-utca 29.

„UNIO”

fest. vegyileg tisztít
Kolozsvár, Munkácsy-utca 22.
Telefon: 11-66.

RÁLINT ISTVÁN

költő, rövid-, szlag- és hazáru
Kolozsvár, Horea-ut 97.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Szombaton, december 31-én, este 7 órakor: MOSZKVAI JELLEM. (Nyolcadszor.)

Vasárnap, január 1-én, délután fél 4 órakor: MOSZKVAI JELLEM. (Kilencedszer.)

Január 4-én, szerdán este fél 8 órakor: LUDAS MATYI (tizenkettedszer.)

Január 6-án, pénteken este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY. Bemutató előadás.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MÜSORA:

1949. dec. 31-én, szombaton éjjel fél 11-kor: Cigánybáró. Sorozatszám: 466.

1950. jan. 1-én, vasárnap este fél 8 órakor: Bahcsiszarajli szökőkút, táncjáték 4 felvonásban. Sorozatszám: 471.

1950. jan. 3-án, kedden este fél 8 órakor: Hány János. Sorozatszám: 468.

1950. jan. 5-én, csütörtökön este fél 8 órakor: Hunyadi László. Sorozatszám: 469.

A KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: Arinka. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAXIM GORKIJ: Egy úzérkedő naplója. Előadások: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Ha majd visszatérsz... Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor.

POPULAR: Egy úzérkedő naplója. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

ÚJ IDŐK: Január 1-ig Szovjet híradó. 23. szám. — A budapesti második világhírfüzetek tárlalkozó, 3. felvonás. — Epeutak sebészete, 4. felvonás. — Vasárnap és hétfőn 11 és 12 órakor: Matiné.

URÁNIA: Az igazság dalnokai. — Egy dicsőeséges oldal az örmény történelemből. — Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné.

VÖRÖS CSILLAG: Hat óra a háború után. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

R. P. R. Corpul Portăreilor Tribunalului Cluj. Dosar Nr. 667-1949. PUBLICATIUNE DE VANZARE. In ziua de 10 Ianuarie 1950, ora 12 dim. se vinde la licitatie publică la fata locului in Cluj, Piata Libertății Nr. 6, două bufete, una masă, sase scaune, una vitrină, un radio marca „Orion”, una dormeaza, un covor persan, patru fotolii. Portărele-sef: Ioan Campeanu. L. S. 10562

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6, II. emelet. Telefon 15-35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT. Felelős szerkesztő: LAZAR JOZSEF. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk száma: 40.823.

SÜRGŐSEN eladó kisebb házas-telek Cim a kiadóban. Tkv (SI) ELCSERELNEM klinikák közelében levő, különbejáratu nagy szobát kis garzonierre, költségmegtérítéssel. Érdeklődni 29-29 telefonon. 10474

ELADÓ gyönyörű, fekete női ruha, kabát, ezüsttróka-farok, gyermek-társasjátékok, 6 személyes evőkészlet. Március 6-utca 42, II. emelet, ajtó 7. 10538 KONYHAMÉRLEGET, kifogástalan veszek. Ajánlatokat Salamon, Páris-utca 12, telefon: 15-45 kérek. 10535/a

ELADÓ csaknem új, nagy Ultrathermiai orvosi gép és átfestésre szoruló Siemens-féle műtőasztal. Cim a kiadóban. 10539

ELADÓ asztali főzőkemence, zománcozott fürdőkád. Cim a kiadóban. 10537

VENNEK RÁDIÓT, három hullámsávost. Címeket: „Kifogástalan” jelígre a kiadóba. 10540

DUNYHÁT megvételre keresek. Címeket „Tiszta” jelígre a kiadóba. 10540/a

ELADÓ nyulak, belgák, csincsillák, fehér és szürke angorák. Gyapju is van. Külmonostor-utca 42. Kálmán. 10547

ELADÓ férfi, városi bunda. Budai Nagy Antal-utca 131. 10549

SZOBAKALYHA, fehér email és nikkelezett, új, 8500 lejért. Republicei- (Köztársaság)-utca 50. Bucur, délután 2-4 óra között. 10553

JÓKARBAN levő karikás varrógépet vennék. Címeket „Varrógép” jelígre a kiadóba. 10555

200 LITERES forraszves, új, álló kazán, teljes armatúrával eladó. Kapsi, Livezii-utca 24. 10556

ELADÓK: új kombinált szoba és egy használt hálószoba. Guteberg (volt Szappan)-utca 23. 10563

SÜRGŐSEN eladó két új perzsa-szőnyeg. Malom-utca 27, ajtó 12. 10564

KERESEK megvételre márkás piornót, díofa-íróasztalt. Cim a kiadóban. 10565

MAGAS TERMETRE, jókarban levő koverkó raglán-kabátot veszek. Dávid Ferenc-utca 3., Benkő. 10566

PERZSALÁB-BUNDA, kintülő állapotban, alacsony termetre eladó. Mikó-utca 10. 10567

VADONATUJ bárányszőr-bunda, közép-termetre, bim-bam-ítésű, ebédli asztali óra eladó. Páris (volt Pap)-utca 28. 10568

FÖLDGÁZ-KÁLYHA eladó. — Szent György-tér 4., II. emelet. 10569

PERZSA-SZÖNYEGET veszek. Görögtemplom-utca 22, ajtó 1. balra. 10570

ELADÓK: Prima zongora, fehér hálószobabutor (darabonként is), belga tükrök, modern íróasztal, külföldi bunda szövet, 1.70 méter vastag fekete posztó, téli selyempongyola, fekete georgetteruha, kötött kabát. Cim a kiadóban. 10574

MEGVÉTELRE keresek nagyobb-kisebb perzsa-szőnyeg, kombinált szekrényt, ránás tükröt, szép képrámákat bármilyen méretben és egy szép sárkóvet. Ajánlatokat „Perzsa-szőnyeg” jelígre kiadóba.

JÓ ALLAPOTBAN levő férfi bőrkabát eladó. Szélső-utca 15. kiadóban. 10511

MODERN rökamié eladó. Cim a kiadóban. 10571

ÚJ férfiöltöny olcsón eladó. — Augustus 23-utca 8., ajtó 3. — 10572

RÁDIÓ, 5 lámpás, kifogástalan állapotban, eladó. Szalinger-utca 23., Erzsébet-út tetején, borbélyüzlet. 10574

ELADÓ Rex billiárdasztal, esetleg elcserelem rádióval. Ugyanott még eladó egy irodai és egy ingaóra, egy látszó, egy pár 41-es bilgeri-csazma és csizmanadrág. Értekezni: Fellegvári-ut 30. alatt. Tkv. (SI)

INGATLAN-LAKÁS

KÖZPONTI, napos, olcsó örök-lakások eladók. Megbízva dr. Nagy, Budai Nagy Antal-utca 21. 10546

BUTOROZOTT szoba, fürdőszobahasználattal, garson férfiak kiadó. Címeket „Központon” jelígre kérek. 10550

BEKÖLTÖZHETŐ ház eladó. Boldog-utca 23. 10559

ELCSERELNEM klinikák közelében levő, különbejáratu nagy szobát kis garzonierre, költségmegtérítéssel. Érdeklődni 20-29 telefonon. 10474

HÁZASTELKET vennék sürgősen 90 ezerig. Cim: Szigvártó Ferenc, Greblei-utca 13. Tkv. (SI)

ALLAST KAPHAT

BEJÁRÓNÓT keres azonnalra dolgozó házaspár. Cim a kiadóban. 10530

HAZTARTÁS vezetésére keresek megbízható, komoly nőt, csalátagként. Cim a kiadóban. 10531

TISZTA, főznitudo háztartás-beli fiatal asszonyt keresek jó fizetéssel és ellátással. Fürdő-u. 16., I. emelet 4. 10551

BEJÁRÓNÓT állandó alkalmazásra sürgősen keresek. Cim a kiadóban. Gr. 244

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruhák, sty-lak, koszoruk kikölcsönzése. „Dahlia” Horea-ut 37. Tkv

ELVESZETT Új Idők mozinál barna, bélelt félkesztyű. Megtalálójára magas jutalmat kap a büffestől. 10535

NÉMET NYELV tanítására idősebb tanárt keresek. Címeket „Nyelvtanár” jelígre, kiadóba. 10557

HÁZHOZ megyek vasalni. Foltozást is vállalok. Fülöp Mihály-né, Csaba-utca 20. 10558

EXTRAS din Ordonanta Nr. 79-1949 Tribunalului Cluj sectia civilo-comerciala: Firma „Transportul” Adler M. si Rosenberg P., Cluj Str. Terhos Iuliu Nr. 8, in baza avizului Comitetului Privizoriu al Com. Urban Cluj Serv. Com. Of. Reg. Com. cu Nr. 74/428-949 din 17 Nov 949 si in baza ord. 24-949. Ministerul Comertului si Alimentatiei cu Nr. 93674-949 firma se radiază. Tribunalul Cluj, sectia civilo-comerciala. Dos. F. Soc. 1965. Grefier (ss) Stefan Gaal. L. S. 10483.

IGAS- vagy kocsióvat kitélelnek. Csörgőffy, Dónáth-ut 150.

KÁPOSZTA eltevését és gyarlulását kintinok és nagyobb vállalatok részére vállalom, felelősség mellett. Hierlingné, Méhes-utca 43. Tkv (SI)

ELVESZETT egy barna antilop férfikesztyű, fehér béléssel. Megtalálójára jutalom ellenében adja le Katz névre a „Vitadulci”-hoz. Tkv (SI)

PARDEZ JENŐ óras

szavatossággal javít
Kolozsvár, Horea-ut 97.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága, jó édesanyánk, nagyanyánk és déd-nagyanyánk

ösv. VÁRADI JÓZSEFNÉ szül. Rizzi Róza

1949. december 28-án, 83 éves korában elhunyt.

A kolozsvári házsongárdi temetőben helyeztük örök nyugalomra.

A gyászoló család.

Veszek

sürgősen jó állapotban levő modern

rökamiét,

hosszaváló asztallal és 4 székekkel,

aragáz főzőkemencét tartállyal és szőnyegét

Cim: Balla, Széchenyi-tér 40. II. emelet

Jóállapotban lévő

250 köbcéntiméteres

motorkerékpárt és varrógépet vásárolunk

Cim a „SLOVA”-ban, Szabadság-tér 30. sz. alatt

Berkei-mérleget, számológépet, írógépet, patról-umoshordókat vásárolunk

„Hargta” Szövetkezet Kossuth Lajos-utca 44.

A Népi

Sorsjáték

huzás ujevkor

Idejében vegye meg sorsjegyét!

FLAVISEPT
MEGVÉDI AZ INFLUENZÁTÓL ÉS A LÉGUTAK MEGBETEGEDÉSEITŐL
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában